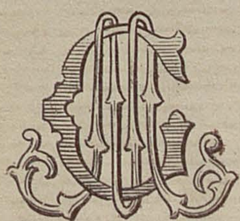

1

Józefowi Bohdanowi
Zaleskiému
na dzień 19 marca 1882 r.

O Ty, poeto nasz, gołębiu siwy,
Niw ukraińskich słowiku pieściwy,
Niebiańskim duchem natchniony śpiewaku,
Rycerzu wiérny ojczystego znaku!

Niechaj Cię w zdrowiu i łasce swéj chowa,
Przeczysta Panna, ta nasza królowa,
Któréj tron skryty w niebieskim lazurze,
A obraz święty tu na Jasnéj Górze.

Najświętsza Panna, monarchini Lasza,
Orędowniczka i obrona nasza,

Tutaj, w stolicy prostaczego ludu,
Codzień nowego dokonywa cudu,

U Jej ołtarza gorzkie łzy się leją,
Ona lud krzepi i poi nadzieją,
Ona mu zsyła wytrwałość i męztwo,
A dobréj sprawie da kiedyś zwycięztwo.

W ziemi wygnania, wśród obcego miasta,
Dziś kwiat cudowny dla Ciebie wyrasta
Wdzięczności ziomków, i Polski uznania
I do nóg Twoich w hołdzie Ci się skłania.

W ten dzień Józefa, dzień czci wiekuistéj,
Zanosim modły do Panny przeczystéj,
Niechaj Cię krzepi i niech Ci dozwoli
Doczekać w ciele naszéj lepszéj doli.

Przyjmże i od nas z pod stóp Jasnéj Góry
Hołd i podzięke, ptaku złotopióry,

Coś w szarę pasmo życia perły rosił,
Roztkliwiał serca i dusze podnosił.

Coś słodkim dźwiękiem Bojanowéj ~~lutni~~ lutni
Cieszył nas, cośmy zboleli i smutni,
I szedł do końca w zgodnym bratnim szyku,
Prawdy i piękna wierny bojowniku.

W imieniu Częstochowian

Bronisław Grabowski

Marya Grabowska

Julijan Fuchs

Edmund Wodziński

[illegible] Florentyn

Józef [illegible]

Adam Domański

[illegible]
Dyr. teatru

W imieniu towarzystwa

[illegible]

Antoni Mozaburzd

Kazimierz Maksymilian Pol

Włodzimierz Garztecki

Innocenty Wędrychowski

Szanowny Panie!

Pieśni i dumki co do duszy płyną,
miłość i wdzięczność budzą dla
pieśniarza Bohdana – wyraźnie
od Boga danego, by przeczyste ukocha-
nie rodzinnej swej ziemi cudownemi
dźwiękami w młode szczepił serca.
Korne dzięki Bogu za pieśnia-
rza, polska ziemia, polskie dzieci
korną u stóp twych składają mo-

dlitwę, aby pieśniarzowi sędziwe
lata zdrowiem i spokojem opromie-
nić raczył.

Wnuczka Odyńca
Anna Fiszer lat 15.—

Szanowny Panie!
Oby Cię nam Bóg jak najdłużej
zachować raczył!—

Janina Pieczyńska lat 13.—

Bardzo pana
Kocham Szano-

wny Panie.

Jan

Drozdowski

Kalisz d: 17/3 82 r:

Indications de service.

Ba
B

Indications conventionnelles.

Avis télégraphique.........	AV	Accusé de réception........	CR
Réponse payée............	RP	Télégramme recommandé...	TR
Télégramme collationné.....	TC	Télégramme à faire suivre...	FS

Dans les dépêches imprimées en caractères romains par l'appareil télégraphique, le premier nombre qui figure après le nom du lieu d'origine est un numéro d'ordre, le second indique le nombre des mots taxés, les autres désignent la date et l'heure de dépôt.

L'État n'est soumis à aucune responsabilité à raison du service de la correspondance privée par la voie télégraphique. (Loi du 29 novembre 1850, art. 6.)

N°

Timbre à date

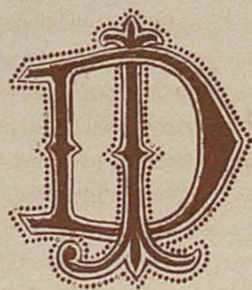

PARIS V KALISCH 269 20 19/4 4-35 N . – *Dépôt le* ...., *à* .... *h.* .... *m. du* ....

HOMMAGE ET FELICITATIONS AU GRAND ET VENERABLE POETE = ALPHONS PARCZEWSKI .

RER

A DECH

Szanowny Panie!

Serce poety śpiewa, i kocha naród cały – w massie obejmuje jednostki, przenika do ich umysłu i serca, scala je z niemi węzłem myśli i uczuć .... W imię tedy, tej spójni duchowej, jaka istnieje między poetą a narodem, brak osobistej znajomości, nie staje na przeszkodzie, do wypowiedzenia uczuć, obejmujących pierś Twych współrodaków, przesławny nasz Ukraiński śpiewaku!

Gdy sława Twa, Czcigodny Panie, doszła do szczytu, mnie jeszcze kołysały do snu piosenki niańki .... – dziś jednak doszedłszy do lat

// w księgach pieśni Twe odczuć i zrozumieć mo-
gę, czuję się szczęśliwą, a zarazem upoważnio-
niona tą spójnią duchową, łączącą nas wszy-
stkich z Tobą, przesłać Ci, Czcigodny Panie,
w dniu Twych Imienin, wyrazy szczerego i głę-
bokiego szacunku .... Życzenia długiego jeszcze
przebywania z nami, chociaż niestety z dala
od nas, a kiedyś w przyszłem życiu, w nagro-
dę za boleśniejsze, widzenia tej pięknej Ukrainy,
o której prosząc, śpiewasz:

„Boże, daj mi Ukrainę w niebie!"

Z głęboką czcią i szacunkiem

Współrodaczka

J. Domańska

Lublin d: 15/3 81 r.

8

Naszemu Kochanemu poecie
Bohdanowi Zaleskiemu
w dzień Jego Imienin 19 Marca 1882.
składają życzenia rodacy

Dr. med. Edgar Lohner.
Dr. med. Władysław Mossakowski
Dr. Karol Jonscher
Baruch
Dr. med. Goldbaum
Dr. med. Adolf Wolberg
Dr M. Likiernik
Dr. Stanieński

Urzędnicy Banku Polskiego
Aleksander Rembowski
Władysław Ochyński
Leon Lisowski
S. Böhm
Stanisław Walicki
Aleksander Zabłocki
Konstanty Ptachecki
magister praw i Notaryusz
Erazm Panasewicz
Ignacy Fabiszewski
Teodor Szesland
Franciszek Cierniewski
Henryk Elzenberg A. Dworak
Józef Rother
fabrykant
Alojzy Zieliński

Rosicki Wawrzyniec

Zdzisław Ejbe

Oskar Manteyi

Hipolit Borowski

Sekr. Hyp.

Antoni Chamętowski
Kandydat praw

Bronisław Stamowski

Filip Olkowski

Urzędnicy Towarzystwa Kredytowego Miasta Łodzi: Tomasz Adamski

Edward Stebelski

Władysław Domowski

St Kuder
Kandydat prawa

Xawery Kamod

Engenijer Bogucki

Jan Andrzejewski

Władysław Bernowski

Bronisław Piotrowski

Ignacy Gajewski Skupiec

Rudolf Meinecke, Inżynier

Cornelia Plachecka

Łucjan Kierzkowski. Inspektor Towarzystwa Ubezpieczeń

Maryan Plackulski. Reprezentant Petersb. Tow. Ubezp.

9

Edward Rylsicki

Walerjan Jastrzębiec

Śmiełowski

Adryan-Bohdan Rembertowicz

Władysław Wyszniacki

Teofil Żołędź

Wojciech Bronikowski
Inspektor Techniczny
Warsz: Tow: Ub: od Ognia

Felicya Bronikowska

Ignacy Nowicki

Wanda Naruszkiewicz

Marya Ostrowska

Łódź 16 Marca 1882.

...iacer.

...lcrych

Naszemu kochanemu poecie

Bohdanowi Zaleskiemu

na dzień Jego Imienin

19. Marca 1882.

składają życzenia rodacy

Józefa Rosicka

Wiktoryja Rosicka

Justyna Danielewicz

Zofija Szlezyngier

Helena Konaszewska

A. Kopecka

Remigja Danielewicz

Paulina Neumann.

Julia Jezierska

Marya Konaszewska

Wanda Adamiecka.

Leopold Neumann

Andrzej Rosicki

Roman Danielewicz

Wiktor Piątkowski

Józef Konaszewski

Ignacy Grzędzicki

Hipolit Neum...

Edmund Stępowski Ad. pry.

Zygmunt Delewjski

Emmelina Kowińska

Franciszek Bednarski

Stanisław Brodowski

Bronisława Kowalewska

Marcella Piorowicz

Felicyja Wagner

Stanisława Lenartowicz

Aleksander Danielewicz

Leon Danielewicz

[illegible]

Leopold [illegible]

Heliodor [illegible]

[illegible]

[illegible] Pawłowski

Karol [illegible]

Adolf Kurt i [illegible]

Zyg. [illegible]

Mikołaj [illegible]

Matejowski

[illegible] Szczygliński

Leopold Lipa

[illegible]

Stefan Wiszniewski

J. Tarnowski

Józef Sarnecki

Wojciechowski

Józef Woliński

Michał Kamieński

Adolf Jurkowski

Edmund Teodor Petrzyk

Ignacy Waszkowski

J. Karpowicz

J. Olszewski

Stanisław Nowacki

Kazimierz Sieklucki

Jan Klepiński

Julian Strzyżewski

Józef Witkowski

Henryk Szopski

Eugeniusz Konopnicki

Alfred Thomin

W. Matysek

A. Wąsowski

Marcin Rożnykiewicz.

Walery Olmeydzicki.

Stanisław Czartawicz

Wanda Wisłocka

Dr Jan Wisłocki

Łódź 16 marca 1882.

12

Naszemu Kochanemu poecie
Bohdanowi Zaleskiemu
na dzień Jego Imienin
19. Marca 1882.

składają życzenia rodacy

M. Silberstein
Teresa Silberstein
D. Silberstein
Salomea Silberstein
Johann ...

Dorota Landau
St. Silberstein
Adolf Goldberg
J. Silberstein
Adolf Kramsztyk
J. Wasiłkowski
G. Russot
Filip Cohn
M. Glücksohn

Cecylia Rozrażowska
Marya Guttman
Natalia Guttmann
Matthilde Corpatana
Js. Hałocki
Guttman
Siegmund Lichtenfeld
David Tempel
Izydor Friedman
[illegible] Friedman
K. Belinski
[illegible]
D. [illegible]
Gracjan Sieragowski
B. Leinveber
A. Fuchs.
[illegible] Pieska
[illegible]owski
[illegible]
[illegible]
A. Rybak
Gustaw [illegible]

13

Oficer wojsk. [illegible] [illegible] Olszewski

Maurycy Gotlieb [illegible]

[illegible] Maciejowski

Władysław Frankowski uczeń klassy 6 Łódzkiej Wyższej Rzemieślniczej Szkoły

Kazimierz Leinweber

A. Lipiński

W Sojecki

Krajewski

Teofil Jugendhold

Leon Wittach

A Müller

Kasprzykowski

W. Kaczorowski

Julja Kornacka

B. Filipczyński

Zieliński

Stefan Zienkowski księgarz

R. Szadke księgarz

~~M.~~ Osiecki

W. Trembecki

J. dw. Petrykowski

Jan Kamiński Rejent

Zdzisław Kutachowski Jeometra

Franciszek Jamczyński Jeometra

Leonard Staszczyński Jeometra

Włodzimierz Dymitrowicz Jeometra

Włodzimierz Wisłocki

Władysława Kutakowska

Zofija Sułkowska

Maryja Lube kupiec

Arkadiuszowski

[illegible]

Gustaw Sobolewski Adw. przys.

Edmund Stupnicki

Walerja Chomentowska

Florentyna Witkowska

Magnus Józef

Łódź 16. Marca 1882

ŚPIEWAKOWI

UKRAINY

w dzień Imienin

ZIOMKOWIE

I na nasze żyzne pola
Echo piosnek Twych powiało,
I my chylim nasze czoła
Przed zasługą - wieszcza chwałą;
Nasze sioła - nie burzany,
Nasze góry - nie kurchany -
Lecz tęsknotą również śpiewa
Nadwiślańskiej szum topoli
A w tęsknocie tej rozbrzmiewa
Chęć do nowej - jasnej doli -

Dziś do wieńca co kraj składa
Liść z nad Wisły ślemy w dani
Niech on za nas opowiada
Jak Lirnika tu kochamy

Opatów 19 Marca 1882 r.

Leonia Mroczkowska
W. Mroczkowski
Teodora Dobrowolska
Józefa Dobrowolska
Cyprian Hennel
Marja Hennel
Józefa Tatarkiewicz
Teofil Rajewski
Zdzisław Modzelewski
Julia Kropiewska
Kazimiera Szczerbińska
Paulina Gaertz
Eta Ganc
E. Kozłowska
L. Struzyński
J. Struzyńska
Z. Struzyńska

Ks. Wierzbowski Prałat Kollegiaty Opatowskiej proboszcz Goźlicki
Ks. Jan Dąbrowski
Ks. Ł. Wiktorowski
K. Miller
Leonard Pomorski
Józefa Pomorska
Jg. Kaczorowski
Marja Morycińska
Ks. Feliks Widuchowski Kanonik Sandomierski Proboszcz Iwaniski
Stanisław Widuchowski
Wanda Karnowska
Antonina Certowicz
Maxymilian Certowicz
Pylski Karol
Walentyna Kozłowska
M. Zielońska
Wincenty Szelimierski Emeryt lat 82 mający

15

Ludwik Wrześniowski z żoną Teofilą
Jerzy Ossoliński
Jadwiga Ossolińska
Wiktorya Ossolińska
Roman Lossów
Wanda Lossów
Zofia Lossów
Dr. Ludwik Wyrwicz
Roman Makulski
Józefa Makulska
Teofil Arugolski
Leon Kubasiewicz
Halina Loehman
Jan Mączyński
Konarzewski R.
Lucyna Zaborska
Józefa Loehman

Marya Zaborska
Ksawera Chajęcka
Jadwiga Chajęcka
Zofia Chajęcka
Stefan Chajęcki
Jan Chajęcki
Walery Chajęcki
Konstancya Chajęcka
Adam Chajęcki
Leopold Klimecki
Kuharzewski
Wyrzykowski
Natalja Boberykowska
Leon Dunin Borkowski
Bronisława Dunin Borkowska

16

Na dzień 19 Marca 1882 r. –

Cześć Ci w dniu Twoich urodzin śpiewaku step! Przestrzenna jak widnokrąg ukraiński pieśń Twa. Tęskna jak miłość sieroty, śpiewna jak głos kochanki a rzewna jak matka nad kolebką dziecięcia. –
Bóg Ci zapłać za pieśń tę. Ylez razy w życiu pieśń Twa przeniosła mnie w lepszy świat, rozmodliła serce, załzawiła oczy! – Cześć wielbionej „Trojce" ale Lirnika jak Ty niemiała polska a po wygaśnięciu wielu pokoleń – pieśń Twą zanuci jeszcze marząca o naszej przeszłości dziewoica a śpiew jej podadzą sobie w ciechach ukraińskie kurhany. –

Cześć Ci Bogdanie, cześć!

Józef Kępiński.

Opole w Lubelskiem

17

Słowikowi Ukraińskiemu, Twórcy „Dumek"
grono młodzieży Polskiej, kształcącej się w
Puławach, w dniu ośmdziesięcioletniej rocznicy
Urodzin składa swój hołd, cześć i uwielbienie,
oraz życzenia jak najdłuższych lat życia, które
przyniosły tyle chwały Literaturze Ojczystej.

Puławy dnia 13 Marca 1882 r.

A. Budny
Lubicz[illegible]
Aleksander Karszo-Siedlewski
Julijan Dziekoński
Aleksander Rostworowski
Kazimierz Starzeński
Wacław Wileżyński
[illegible]
Józef Bartkath
Jan Daszyński
M. Morawski
Stefan Garbowiecki
L. Gorzechowski
St. Wojczyński
Michał Wyganowski

M. Grzechowicz
M. Szczotkowski
L. Błędowski
Konrad Łuniewski
Ignacy Sobertin
J. Święcicki
W. Biński
Eug. Samborski
A. Osiecki
[illegible]
W. Kowalewski
S. Tyszkiewicz
A. Petin
H. Szlim
Kamieński

Aleksander Prawdzic Zaleski

K. Bereżoski

L. Kunce

Sadoski

W. Ferro

J. Dobiecki

T. Staniszewski

J. Kwasieborski

Walery Czaplicki

Br. [illegible]

Werner.

L. Narkiewicz-Jodko

Mazewski Kozakowski

A. Bojakowski

Gradziecki

Jan Piaskolog

Adam Hirschmann

W. Świerzyński

Florjan Korum Wierzbicki

Zygmunt Wolski

Karol Wilamowski

Jan Doll

M. Filipowski

Włoczyński

Jan Lasocki

Michał Lasocki

Stanisław Soryusz Zaleski wnuk Ksawerego

Michał Jasieński

Kazimierz Gautier

T. Ptaszkowski

Henryk Wysokiński

Władysław Preyffer

B. Formalewicz

G. Lipczyński

Klemens Skarbek-Kruszewski.

Ludwik Wilczyński

Wolff Sitowicki

Stanisław Sobman

Adam Głębocki

H. Święciński

Fr. Lenartowicz

Kajetan Szulanicki

D. Kamy

Mieczysław Hollak

H. Traskowski.

K. Niedziałkowski

Wł. Krukowski

J. Maissan

18

erego

Sokolnicki

Mazurkiewicz

Józefowi Bogdanowi Zaleskiemu.

Na dzień Jego Imienin.

19 Marca 1882 r.

W skromnéj wioseczce, Villepreux nazwanéj,
Przebywa wiekiem schylony mąż,
Z ojczystych stepów losem wyrwany,
A miłujący je sercem wciąż.
Biała mu broda spływa do pasa;
Włos biały wieńczy szlachetną skroń;
Lecz wielkich oczu blask nie przygasa;
Za lutnię chwyta niekiedy dłoń.
Dawno on rzucił rodzinne strony
I Ukrainy nie widział swéj,

A jeszcze zwraca wzrok utęskniony
Ku ulubionej ziemicy tej.
Ach! bo on sercem ukochał całém
Tę, którą matka w dumkach swych zwie.
Bo Ukraina dlań ideałem,
Co mu urocze natchnienie śle.
„O! Boże!" woła on w jednej pieśni,
Powróć mi dawno stracony raj!
Nieodzyskaną wśród życia pleśni
Mą Ukrainę w niebie mi daj!"
Młodém chłopięciem — marzenia złote
Snuł wśród jej miodem płynących rzek.
Z niej odziedziczył rzewną tęsknotę;
I w niej przegrał wiośniany wiek.
Potém los w obcą zawiódł go stronę,
Zdala od drogich stepów i pól;
Więc widząc szczęście swe pogrzebione
W ustach miał uśmiech, a w sercu ból.
Przez jakie przeszedł życia koleje,
Ile ciernistych przebiegł on dróg;
Trudno to wiedzieć. Z pieśni widnieje
Iż tarczą w życiu jego był Bóg.
Bóg i Ojczyzna! Te dwie potęgi
Dały mu słowa niezwykły czar.

One sprawiły, iż jego księgi
To ukraińskiej dziatwy jest gwar.
O! cudne jego szumki, wiośnianki!
Cudowna nuta żałośnych dum!
A te Rusałki, lube kochanki!
I innych wdzięcznych postaci tłum!
On stworzył język rzewny i tkliwy;
Utworzył własną melodję słów;
Światów nadziemskich podpatrzył dziwy
I tajemnice czarownych snów.
Pobłogosławił Bóg lirnikowi
I nie poskąpił niezwykłych łask,
Ukraińskiemu śląc słowikowi
Niezgasłej sławy prześwietny blask.
A pieśni jego natchnione głosy,
Budzące w sercach rzeźwość i moc,
Błyszczą dokoła jak krople rosy,
Któremi kwiaty przystraja noc.

Jakiż to dzisiaj dzień uroczysty
I w cichém Villepreux niezwykły ruch!
Zjeżdżają goście. Nadchodzą listy.
Wszystko świąteczny ożywia duch.
Na każdej twarzy uśmiech dziś gości;
Wszystkich przenika wzruszenia dreszcz.

Dziś Święty Józef, więc o radości!
Dzień swych imienin obchodzi wieszcz.
Sercem za serce płacąc rodacy
Śpieszą z dalekich i z bliskich stron
Uczcić pieśniarza za jego pracy
I trudów – bujnie rozrosły plon.

O! dozwól Mistrzu! bym i ja cichy
Głos mój włączyła w tych życzeń zwój.
Wśród cudnych kwiatów wonne kielichy
Wsunęła skromny fijołek swój.
Ośm krzyżyków barki Twe gniecie,
A my wołamy: „Żyj nam sto lat!
Niechaj Ci wszystko sprzyja na świecie!
Zbieraj Twej pracy natchnionej kwiat.
Zaznaj w Twem życiu szczęścia tak wiele
Jak wielkiem imię Twoje: Bog-dan!
Niech spokój, zdrowie, radość, wesele
Zsyła Ci zawsze Wszechmocny Pan!
O! Ty żyć będziesz, skoro serc tyle
Spieszy swe modły za Tobą nieść!
Niejedna błogą przeżyjesz chwilę!
Cześć Ci sędziwy śpiewaku! Cześć!

Wanda Brandt.

Radom d: 5 Marca 1882 r.

wnuczka Bog: S. Lindego
autora Słownika.–

Radom 11 marca 1882 roku

Z dalekich stron, z nad brzegów Wisły płowéj
Ślemy Ci cześć sędziwy wieszczu nasz,
Ty pieśni wdzięk dałeś nam poznać nowy,
Na sercach Ty niby na strunach grasz!

Gołębiu nasz, Ty starcze z sercem młodém
Ty – wierzysz tam, gdzie myśli zbraknie sił,
Gdy życie dziś obkłada duszę lodem –
Każdy z nas chce, by takim jak Ty był!

Pogodna skroń i serce pełne wiary,
To przykład Twój, jakim przyświecasz nam –
Hymny i pieśń – to hojne Twoje dary –
Istotą Twą z nami się dzielisz sam....

Więc wieszczu żyj nam w długie lat szeregi,
Przyjm garstki téj serdeczny życzeń kwiat –
Skromną tę dań ślem na Sekwany brzegi,
By naszą cześć dla Ciebie poznał świat!

Józef Gajewski

....„Przeklęta będzie ziemia w dziele twojem, w pracach jeść z niej będziesz po wszystkie dni żywota twego, ciernie i osty rodzić ci będzie. W pocie oblicza twego będziesz pożywał chleb, aż się wrócisz do ziemi, z którejś wzięty, boś jest proch i w proch się obrócisz!" — Zabrzmiały słowa strasznego wyroku. Anioł z mieczem ognistym stanął na straży opuszczonego siedliska szczęścia, a mieszkańcy jego, pierwsi i ostatni, skazani na nędzę tułaczą, z bólem, z rozpaczą w sercu, z żalem za utraconem dobrem, wznieśli błagalne ku niebu spojrzenie. — Bóg, w miłości swej nieograniczonej, ulitował się cierpieniu wygnańców. Spłynęła łza, święta, niebiańska.... Anioł na białem swem skrzydle poniósł ją na ziemię. Wśród ciszy przyrody zadźwięczał łagodny głos jego: „Odtąd łzo boska ludzie czcić i kochać cię będą pod wielkiem imieniem Poezji. — O posłanko niebios! z uwielbieniem pochylą czoła przed tymi, na których spłyniesz ożywczą rosą. Nazwą cię pocieszycielką niedoli!" — ....I prawdą się stały słowa anioła. Łza cudowna jaśnieje dotąd ponad światem niezmąconym blaskiem, budząc w duszach człowieczych wspomnienie ich ojczyzny — nieba!.... Łzo, bądź błogosławiona! —

Zofja Kończykowska

Radom 11 Marca 1882 r.

Cześć i uwielbienie, Wielkiemu Poecie i Zacnemu
Człowiekowi w dowód szacunku składa
Leokadja Zdzitowiecka

Polski słowiku – zima cię wygnała
W dalekie strony i na obce łany
Tęskni za wiosną kraina ta cała
I za twą pieśnią śpiewaku kochany!
Ostatniś został z grona tych pieśniarzy
Co miłość kraju w sercach nam budzili
I niezgaszoną w piersiach nam się żarzy
Boście z miłością to ziarno wszczepili. –
My za twym śladem – tułacze – pielgrzymie –
Cierpim – kochamy i ufamy wiernie
Że Bóg tę ufność za okup nam przyjmie
I na nas kiedyś spojrzy miłosiernie. –
A pragnąc dalej iść za Twym sztandarem
Wielbiąc poetę i kochając brata,
Stajem przed Tobą z tym ubogim darem,
Przyjm od nas chętnie – czem chata bogata.

z Konarskich Piasecka

d 11/3 882 – Radom.

Utwory Twoje, ukochany Bardzie nasz, są to żywe kwiaty, które nigdy w sercach Polek nie zwiędną. Dzięki Ci za nie, dzięki stokrotne!

Teofila Konczykowska

Twe dumki i pieśni nasz lirniku czarodzieju niańczyły i pieściły młodość moją, słyszę je też w sobie przez żywot cały, jakby matki kołysankę. – Dziś mnie już staremu, one rozsłaniają jeszcze czarne zwątpień mroki, dają ujrzeć niekiedy niebiańską tęczę, – w żarną modlitwę roztapiają rozpacze.... – Dzięki Ci i cześć śpiewco nasz serdeczny! – O zanuć nam, zanuć nam jeszcze, zanim odlecisz w boże strefy! – pieśnią Twą namaszczoną, promienną uderz w słabnące duchy i mdlejące serca!....

Przed Tobą składam tu w dani – cześć mą pamięci świętych niewiast z Twego rodu, Felicyi S... i Dyonizyi P...... – Bóg pozwolił mi spotkać je w drodze życia; im dusza moja zawdzięcza więcej jak tu powiedzieć wypada – Ty mnie zrozumiesz mistrzu! Cześć im!... Oby ziszczały się ich pragnienia i rozpleniały posiewy!... —

12/3 82
Radom

Julian Tarnawa Malczewski

Maryja z Szymanowskich
Malczewska

Wezwany oto przez dostojne naszego miasta damy, jako jeden z niewielu jeszcze żyjących co Was zacny panie, pamiętają, jako adjutanta jenerała Szembeka wyjeżdżającego konno, z kwatery przy Bednarskiej ulicy, na bitwę pod Grochowem z przyjemnością chwytam tę sposobność wyrażenia Wam, obok zachwytu nad Waszym talentem, powinnej czci i szacunku —

Radom 10 Marca 1882 r. Eugeniusz Wielisław Skrodzki

Poezye Twoje Panie dla tych
co czują kochają a wierzą zna-
nosi wielkość — Czytanie mię
lubuje się upatrzeniem a wiersze
Twoje wzniosłe i proste, miłość
do tego co nasze, odzwierciedla się
w każdem słowie, a wiara którą
często pomijają stojący na świecie
mimo talentu i wiedzy nie
opuszcza Cię nigdy — Cześć i
pozdrowienie Poecie który te
uczucia połączył —

Radom d. 10/III Paulina [illegible]

Przewróć.

Śpiewakowi Rusałek
Józefowi Bohdanowi Zaleskiemu
Na Dzień 19 Marca 1882 roku.

Ukraino, sława ci!
Zaleskiemu dałaś dni.

Jako orzeł po przestworze,
On tam biegał, on tam żył.
Co za pieśni, miły Boże,
Co za wzniosłe dumy śnił!
Jakie wszędzie rzucał kwiaty,
Jakie czucia w serca lał,
I biegł myślą w wyższe światy,
Swoim tworom życie dał.
Żyją Twoje mołodyce,
I mołodcy z siłą lwa,
I czarowne te dziewice,
Co stworzyła dusza Twa.
Żyją dzielne Atamany
I kozacy chciwi krwi,
Których w czajkach Dniepr kochany
Niósł, gdzie złoty księżyc tkwi;
A tam Turcy i Tatarzy.
Wszystko, wszystko życie ma!
Widzę wróżki i guślarzy,
Tu rusałka wabi zwa;

A hań błyszczą znów limany,
Słyszę szumy Dniepru fal,
Mnogie stoją tu kurhany;
Dalej widni Kurhan wdal.
A tam z lutnią na kurhanie,
Co to wiele pieśni dał,
Widzę, słyszę Cię, Bohdanie,
Kiedyś wzniosłe dumy grał.
Wtedy błogi smutek głuszy
Moje serce – moje ja –
Miło, chociaż tęskno w duszy,
Do niej mówi dusza Twa.
Wszystko, coś stworzył, ciągnie i nęci,
I nie wygaśnie wrażeń pamięci;
Ni „Duch od Stepu", ni „Ludomiła",
Ni „przenajświętsza Rodzina" Boża,
Tam Ukraina, matka Twa miła,
Świeci, jak słońce, błyszczy jak zorza.

„Jeśli się dziecko w matkę swoją uda,
To ma i duchy i ruchy matczyne,
Jako dwie krople wody, aż ułuda!
Toż On się udał w matkę Ukrainę!"

O, Twoją matką iście Ukraina,
Podobniejszego nie szukać jej syna.

Dziś w kraju Gallów odbierasz od braci
Cześć i podzięki i wawrzyny świeże,
Bo wdzięczna ludzkość czém-że Ci zapłaci?
Tak mało daje — a tak wiele bierze.

Życzę Ci, Mistrzu, żeby wiatr stepowy
Przyniósł Ci słodkie wspomnienia ojczyste,
Szum znów Horynia, Rosi i Dnieprowy,
Rozpędził myśli niemiłe i mgliste.
Dziś, Drogi Orle z srebrnemi pióry,
Z kartą, co ośm dziesiątków ma,
Stoisz na szczycie parnaskiej góry,
Pieśń Twa od Dniepru do Wisły drga.
Gość wśród nas, Wielki Mistrzu Dnieprowy,
Wspomnij na szumy Twoich lubych rzek,
Jak Cię kochamy, nie mówić słowy,
Więc, żyj tak długo, jak może człek!

Leokadja Jordan Wierusz

z Radomia.

Gdy inni w rymach kunsztownych wypowiadają cześć swą i uwielbienie, pozwól, Mistrzu, bym słowem prostém, niewymuszoném, ale szczerém i serdecznem wyraził swe życzenia: Obyś, Mistrzu, zaznał tyle szczęścia, ile zaznało chwil błogich ci, co się napawali cudną poezyją Twoją.—

Hildebrand

Wielbić, czcić ludzi, którzy czynem, wiedzą, talentem lub pracą, chlubę i korzyść krajowi swemu przynoszą, jest obowiązkiem każdego dobrze myślącego i kraj swój kochającego człowieka. —

12 marca 1882
w Radomiu. —

Stanisław Koffel
b. Oficer b. Woj: Pol:

Jeżeli mowa w ogóle, różni ludzi od zwierząt, – to poezya równie wielką między ludźmi robi różnicę. – Kto nie ma w sobie poezyi w myślach, czynach i sercu, – człowiekiem we właściwem tego słowa znaczeniu, nie jest, – bo obrazu Boskości nie przedstawia. – Cześć więc po wieki wieków poezyi i jej przedstawicieli, – jest obowiązkiem ludzi i narodów. —

Radom.

Witold Piramowicz
adwokat.

Zaszczyt to wielki dla mnie, że do wieńca laurów, jaki Ci dziś Mistrzu polski składają wdzięczni ziomkowie, mogę i ja dorzucić małą gałązkę. Oby Cię Bóg jak najdłużej zachował przy zdrowiu i zesłał Ci tyle szczęścia, ile roskoszy i pociechy w strapieniach dała nam Twoja dźwięczna lira. —

Mieczysław Żritowiecki.

Radom d. 13/3 1882

Temu, kto niby dziwnemi czary
W serc naszych struny uderzy,
Temu w uczuciach nie znamy miary;
..... Polak swych uczuć nie mierzy. —

Wieszczu! Tyś pieśni swemi cudnemi
W jassyr wziął serca rodaków,
Więc hołd Ci niesie wespół z innemi
Jeden z Polaków. —

Izydor Leon Puchała Cywiński

Radom dnia 12/3 82 r.

Życzenia składam Ci Panie —
Zdrowja, szczęścia, pomyślności
Zasłużyłeś u Boga na nie
Masz prawo do Ludzkiej Miłości —

Radom d. 13 Marca 1882 —

Edward Łotkański

Józefowi Bogdanowi Zaleskiemu

w dzień Jego Imienin dnia 19. Marca 1882 roku –

Grzechem byłoby Karłowi,
Odgrywać rolę Olbrzyma;
Lecz hołd złożyć Olbrzymowi,
Tego Karzeł za grzech nie ma! –
A więc czci godny Bogdanie,
Sarmackiej pieśni Olbrzymie;
Radom Ci składa wyznanie
Czci, z jaką wielbi twe Imię! –
I z tej czci uwitą tkankę,
Jako godło uwielbienia;
Przesyła Ci na wiązankę
W rocznicę twego Imienia! –

Józef Stirosz

W Radomiu dnia 8.
Marca 1882 roku. –

Władysław Grodziński [illegible] Napoleon
M. Mazowski Jan Kłobukowski
Konarzewski
Pieniński Józef
[illegible] W. Polkowski Konst. Gadlewski
Sobel B. Ettinger Jerzy [illegible] Michał Szepietowski
Władysław Szalla Niepokojczycki Tomasz Krośnicki
Stanisław Chrzanowski Józef Gutmann Aleksander Bacz
Wilhelm Kurdwanowski Seweryn Lutosławski
Leon Pasierbski Jakub Stattkowski Antoni Sobieszczański

Adam Piasecki
Emilia Daniewska
Piotr Daniewski
Eugenia Daniewska
Marynia Dowiatt.
Janek Krauz.
Anna Daniewska
Juliusz Matt

Jadwiga Lubkowska.
Helena Posterska
Zofia Cichocka
Aniela Cichocka
Władysława Rybczyńska.
S. Trzebiński
Stanisław Bakowiecki
uczeń gimnazyum
Zygmunt Sosnowski
T. Gostawski
A Gostawska
J. Gostawska
A. Domaszewski

Skietlinska
A. Kietlinski
A. Jasinski
Teodozya Jasińska
Lud. Kajzacher.
K. Płoczy
W. Płocer.
J. Gorakowski
R. Glińska
A. Lubkowska
Halina Niemiryez
Zygmunt Niemiryez
Jankanty Trzebiński
Marja Trzebińska
P. Piasecki
Antoni Piasecki uczeń kl. V 3a
Konstanty Jaxa Konarski

Władysława Wilkoszewska Aniela Wilkoszewska
Kazimiera Wilkoszewska. Zofja Woszczyńska
August Brusendorff
Florentyna Brusendorff
Tekla Jarzębowska
Zdzisław Woszczyński
uczeń gimnazjum.
Jan Antoński
ucz. gimnazjum
Stefan Luboński
uczeń gimnazjum
August Fulde
Władysław Luboński
uczeń gimnazjum
Marja Zdzitowiecka.
Włodzimierz Zdzitowiecki
Kazimierz Zdzitowiecki
Teodor Mładanowski

Józef Kiatliński

Witosława Golczewska

Michalina Golczewska

Marja Łuczyńska

Leontyna Łuczyńska

Zosia Łuczyńska

Witold Twardzicki

Alexander Stankowski

Kazimiera Twardzicka

Józef Opalski

Stanisława Fryczyńska

Michalina Fryczyńska

J. Grabiński Ucz. gymnazyum

K. Grabiński

Emil Pawłowski

Seweryn Twardzicki

Julian Janiszewski

Ignacy Michalski

Piotr Wojcicki

Florentyn Kuźnicki

Józef Chludziński

Eugeniusz Januszewski

Wacław Wierzejewski uczeń gimnazjum

Felicya Stankowska

Jan Stankowski

Zofia Przychodzka

Marja Czyżkowska

Dr Jan Przychodzki

Marja Przychodzka

Wandzia Przychodzka

J. Mędrecki Ucz. gymnazyum

Bronisława Suligowska

Felicyan Mikorski

A. Sędzikowski uczeń gymnazjum

Alexandrowicz

Leandr Fuksiewicz z Ruszkowic

K. Sędzikowski uczeń gimnazjum

Marja Mędrecka

Stefanija Czubalska uczennica gimnazjum

Józef Żeglinski

Józef Stankiewicz

Jan Mrozowski

W. Mrozowska

Bronisława Malczewska

Karolina Malczewska

Władysław Podczaski

Leontyna Łakowska

J. Huber

Leon Cywiński

Jan. Gerard

Emilia Boszkowska. Józefa Wilkowska Emilia Barańska.
Aniela Falkiewicz.
Matylda Hildebrand. Marya Brzezinska.
Elise Küntzel Władzia Barańska. Emilcia Barańska
Katarzyna Wolska Józio Libiszowski
W. Retek Zofja Wojacka Wacław (Wacio) Libiszowski
Antoni Libiszowski
Edward Gładyn. Helcia Gładysz Anna Libiszowska
Jan Gładyn. Wandzia Gładysz
Natalia Tarchalska Cesia Krychowska
Matylda Tarchalska Felicja Radwan Jadzia Tarchalska
Ksawery Brandt Mieczysław Kwaśniowski
Feliks Antoni Rybczyński Ksawera Skórkowska
Władysław Kobyliński
Matylda Piechocka. Ludwik Odrowąż Kietliński
Marya Kietlińska Adaś Brusendorff. br. Stelinskiej
Ludwik Dunin Wąsowicz b. o. a. w. p.
Zosia Zdziłowiecka
Andzia Zdziłowiecka Marya Żarska. Al. Gantowy uczeń gimn.
Skotnicki uczeń gimn. Milkowski Tekla Bielska Sączewski
R. Danicewski

Józefowi Bogdanowi Zaleskiemu.

Nie zginie naród – jak długo w piersi swej przechowuje żywą pamięć i cześć dla wielkich swych mężów.

Eugienia [illegible]

Równie jak wszyscy składa [illegible] i [illegible]

Choć zdala od nas Wieszczu ukochany
Składamy Tobie hołdy i cześć,
Bo w sercach Polek, skarb nieprzebrany,
Jako daninę chcę Tobie nieść. –
Tyś zasiał ziarno, na Ojczystej roli,
Które obfity wydało plon,
A choć zroszone łzami niedoli,
Wdzięczność zakończy chyba nasz zgon. –

Józefa F....

Zapewnienie uwielbienia i wysokiego szacunku oraz życzenia zdrowia i życia w najdłuższe lata dla szczęścia rodziny i chluby kraju. –

Wiktorya z Bańkowskich J.
Józefa ze Ślaskich Bańkowska z Lubienia

Celina z Mejerów Jasińska
Wiktorya Kasprowska

Wielbiąc talent naszego Wieszcza, powtarzam za Mickiewiczem: „że Bohdan będzie zawsze wprawiał w rozpacz tych, coby jeszcze chcieli miłować sztukę dla sztuki samej, wyczerpał bowiem wszystkie sposoby, wszystkie rytmy, wszystko co jest najświetniejszego w kolorycie, najdelikatniejszego w odcieniach."

Helena Chmielewska

Jest to potrzebą serca dla każdej z nas Polki kiedy przy sposobności może li przesłać Kochany naszy Wieszczu wyrazy pełne czci i hołdu. Maryanna z Jabłonowskich

Siekierzyńska

Dla Wieszcza Rodaka naszego przesyłający cześć,

Maryan Mieczyński Marja Mieczyńska

Wyrazy czci, miłości i wdzięczności najżywszej, przyjąć racz Szanowny Wieszczu, od tej, która w utworach Twoich znajdowała zawsze niewyczerpany skarb pociechy i ukojenia serdecznego.—

O wielki Wieszczu Ukraińskiej strzechy,
Twe pieśni brzmią nam słowami pociechy
Z serca czerpane, wprost też do serc płyną
Przez życie całe z pamięci nie zginą.—

z głęboką czcią i uwielbieniem

Bronisława Baudouin de Courtenay

Powiedziano: „Człowiek tem więcej bywa kochany, im więcej brata się z ludźmi”. Tyś o Wieszczu prawdziwie zbratał się z całym narodem, gdyż obdzieliłeś go skarbami ducha własnego. — Nie dziw się zatem, gdy tenże naród, korzystając z dnia Twoich Imienin, pragnie wyrazić Ci miłość i uwielbienie, i gdy nieznane i niewymowne jednostki łączą swój głos z głosem ogółu. —

Marylka Suligowska

Bronisława Suligowska

Marya Pilnicka

Zofja L. Abencewicz. —

Dla poety ludu najtrwalszym pomnikiem są życzenia ludu! —

Zofja L. —

Marya Żerańska

Helena Płużańska

Nie umiałem jeszcze czytać i pisać, kiedy już nauczono mnie kochać Cię i wielbić.

Zygmunt Płużański

Włodzio Płużański.

[illegible]

Staś Płużański.

Julia z Czachowskich Leszczyńska

Franio Falkiewicz.

Przyjmij Wieszczu nasz ukochany wyrazy uczuć gorących, jakiemi geniusz Twój i synowska miłość dla pięknej Ukrainy natchnęły Twych wdzięcznych ziomków.

Halina Roszkowska.

Marja z Chodorowiczów Roszkowska

Chociaż z dala od Ciebie, drogi Wieszczu, jednak myślą i sercem bliskie, ślemy Ci w dniu tak uroczystym wyrazy czci i uwielbienia!

Wincentyna i Marya Nowakowskie

Apolonjusz Władysław Nowakowski

Leon Nowakowski

I ja też wraz z swemi córami, które nauczę wielbić Cię i kochać, pospieszam złożyć Ci nasz przezacny Wieszczu hołd przynależny zasługom jakie dla nas podjąłeś. —

Jadwiga z Szymońskich Pinko.

Zosia i Mania Pinko

Radomianka duszą ciałem
Którejś Mistrzu ideałem
Swe życzenia Ci przynosi
O spełnienie Boga prosi.

Doznaj szczęścia i radości
Niech w Twém sercu spokój gości
A Bogdanka wnuczka miła
By Ci zawsze chlubą była

Radom 13 Mar: Emilja Brandt.

Gołębiu biały — wierna kurchanów
Z ukraińskich cudownych dum.
Znad Wisły brzegów, z mazowsza łanów
Przed Tobą stawa rodaków tłum.
A ideały wiary i cnoty
Coś nam rozbudził Twej lutni śpiew
Nie zgniotły burze, wichry i słoty
I rośnie w górę Twój święty siew.
I wszyscy ślemy Ci uścisk bratni
Miłości naszej dowody mieć
I razem krzykną — nie raz ostatni
Sędziwy wieszczu cześć!! Tobie, cześć!

Kazimierz Lemański

Stefanja Lemańska

Edmund Kuppell

Albat Watraszewski

Władysław Seeling

Stanisław Bork

Józef Komierowski

Ludwik Lemański

Marja Michalska

Antonia z Cieniszewskich Maturzewska.

Antoniny Kielle

Zwędrzy Siwecki

M. Watraszewski

Adkarżyński

A. Dembińska

Józef Morawski

J. Marchwicki

Marja Marchwicka

Le facteur doit remettre un récépissé à souche lorsqu'il est chargé de recouvrer une taxe.

Télégramme

Indications de service.

B 1

= PARIS LOUS DYGAT MARIE DU PANTHEON

A MONSIEUR BOHDAN ZALESKI =

L'État n'e... ...dance privée par la voie télégraph...

N°

Timbre à date.

32

Pour ___ de ___ N° ___ Mots ___ Dépôt le ___, à ___ h. ___ m. du ___

PARIS WLODAWA 33 25 17/3 11 10 M =

AGREZ NOTRE HOMMAGE ET NOS FELICITATIONS LES PLUS SINCERES =

CAJETAN ET BOGUSLAW KRASZEWSCY DE ROMANOW +

Dąbrowa Mieczysław

2

33

Dąbrowa

P

d. 10 Marca 1882

Dąbrowa

Tysiąca ludzi w dniu 19 Marca składa hołd prawdziwej zasłudze; niechże i nam mieszkańcom głębi Litwy wolno będzie oddać cześć jaką całe społeczeństwo czuje dla uwielbianego i ukochanego Barda Ukrainy. Ośmielamy się zanieść prośbę o odpisanie do nas kilka słów spełnienie której będzie

Najpierwsza pamiątka na zawsze i wszy-
stkim: Józefie, Marji, Alinie, Jadwidze
i Mieczysławu Dąbrowa

Адрес.

Через Варшаву Динабургъ жел: ст: Придруйскъ
(Вит: губ:) в Имении Доросгубовъ Люцин: уѣзд:
Альбина Доросова

34 3

Wnuczka Pana ten geniuszek poezyi niech przyjmie serdeczne uściśnienie od pięciu Litwinek

Litwinka Helena z Weyssenhoffów Biegańska na dzień 19 Marca r 1882

z Wincenty Biegańska.

Litwinka Antonina Biegańska

Litwinka Klementyna z Weyssen-hoffów Medekszyna

Józefa z Bogusławskich Sławińska, z Litwy.

Indications conventionnelles.

Avis télégraphique.........	AV	Accusé de réception.........	CR
Réponse payée............	RP	Télégramme recommandé...	TR
Télégramme collationné.....	TC	Télégramme à faire suivre...	FS

Dans les dépêches imprimées en caractères romains par l'appareil télégraphique, le premier nombre qui figure après le nom du lieu d'origine est un numéro d'ordre, le second indique le nombre des mots taxés, les autres désignent la date et l'heure de dépôt.

L'État n'est soumis à aucune responsabilité à raison du service de la correspondance privée par la voie télégraphique. (Loi du 29 novembre 1850, art. 6.)

Indications de service.

fiaso

N° ______

Timbre à date. 36

Pour paris de pinsk N° 9 Mots 20 Dépôt le 18 à 10 h. m. du m

Nos félicitations à Bohdan Zaleski
au jour de sa naissance

Napoléon Orda Boleslas
Plotnicki =

Janvier 1881. — Modèle n° 524

Le port est gratuit.
Le facteur doit remettre un récépissé à souche lorsqu'il est chargé de recouvrer une taxe.

Télégramme. 2317 Nris

gadon

paris 18 quai

de bethune

z Księżąt Massalskich
Helena Sumowska
z Wołynia.

Zofija Sumowska.
z Wołynia.

Jadwiga Sumowska
z Wołynia.

Książe Jan Waraz-Massalski

37

Wołyniak Edmund
Milowicz
na Rusi 19 Marca. 1882 r.

Wołynianka Marja
Milowicz

Wołynianka Marja
z Eynatten

Wołyniak Ignacy Rotharyusz

Wołynianka Zofija Milowicz.

Wołynianka Helena Milowicz

Zygmunt Starczewski
z Wołynia

Adam Gurowski
z Wołynia

z Ks. Massalskich
Katarzyna Starczewska
z Wołynia

Marjan Kuczyński.
Z Wołynia.

Święć się, święć się wieku stary,
Gdy cnych wzorów, śłesz bez miary,
W chwili smutnej dziś niewiary
I zaparcia ideału.....

Paulina Kuczyńska
z Ks. Massalskich.

Jadwiga Kuczyńska
Z Wołynia

Kto cześć oddaje prawdzie,
a piękno uprawia,
Ten sobie nieśmiertelny
w życiu pomnik stawia;
Żelazo rdza pokrywa, marmur
czas rujnuje,
Szlachetne serce zawsze
uznanie znajduje.
Leon Starczewski
z Wołynia

Wołynianka Jadwiga Knoll
na d. 19 Marca 1882.

Wołyniak
Włodzimierz Knoll

Wołyniak Jan
Judycki
na d. 19 Marca 1882 r.

Wołyniak Gustaw
Ursyn Pruszyński
na dzień 19 Marca. 1882 r.

Wołyniak Ludwik
Brzikowski

Tadeusz Knoll
z Wołynia
w dniu 19 Marca 1882.

Anicla Knoll
Wołynianka

Jan Borysoff
Wołyniak

Wołyniak Dr. Zygmunt
Olwiński

z Wołynia Julja Borysoff
na dzień 19 Marca 1882 Roku

Wołyniak
Karol Milowicz
na dzień 19 Marca
1882 r.

Wołynianka Aniela Milowicz

Indications de service.

B1
5

Indications conventionnelles.

Avis télégraphique.........	AV	Accusé de réception........	CR
Réponse payée............	RP	Télégramme recommandé...	TR
Télégramme collationné....	TC	Télégramme à faire suivre...	FS

Dans les dépêches imprimées en caractères romains par l'appareil télégraphique, le premier nombre qui figure après le nom du lieu d'origine est un numéro d'ordre, le second indique le nombre des mots taxés, les autres désignent la date et l'heure de dépôt.

L'État n'est soumis à aucune responsabilité à raison du service de la correspondance privée par la voie télégraphique. (Loi du 29 novembre 1850, art. 6.)

N°

40

Timbre à date.

Pour ______ *de* ______ *N°* ______ *Mots* ______ *Dépôt le* ______, *à* ___ *h.* ___ *m. du* ______

PARIS FR BIAMOCERKIEFF 218 15 18/3 6 10 SR

= RECEVEZ DE VOTRE COMPATRIOTE LES SOUHAITS SINCERES JOSEPHINE SOKOLOVSKA

Janvier 1881. — Modèle n° 824

Wiersz rusina z Ilińiec R. na cześć Józefa Bohdana Zaleskiego, w dzień 50letniego Jubileuszu autorskiego.

Jak sia majesz wirzczu myły.
Zarydjirosiaś dorohy tam.
Wykladajesz toho, czoho wsi my.
I nema, nema toj hodyny.

Szczob tam razom zijtyśia.
W ditach swoich poradytyśia.
I postupki worohiw, od nas wsich.
Oddaty na hryzoty sumlenija Lch.

Oj nema nema toj hodyny.
Kotoroji wykladajemo my wsi.
Rozwiaże tu sprawu Tworeć jedyny.
Ne upadajmy duchom, stari i mołodći

Prykładom służyt Nasz Jubylant Bohdań
Buwszy na czużyni i neperestaw nas
W pysmach i dumkach swoich, uczyty
Jak swoju, rodynu, zemlu i wiru lubyty.

O! Bohdane, Bohdane wiszczu nasz myły.
Tys rozpostoryw ne mało patryotycznoj syły.
I wławyś toho ducha dosyt' i szczyre.
Czeho żaden woroh, nam ne wydere.

Bo z hołowy niczoho nichto nedostane.
z Sercia ne wyżene. i. newyhnane.
Zato tia sława, nyechaj wiczna bude
Kotoryjś tia szlut, nyni Polskije lude

Może w żyttiu Twojim, sońce nam zaswitaje.
I lud polski meżdu soboju tia pomytaje.
Czeho tia z duszi i serca od wsia wsich życzu.
Bo w woli Bożu wiru i ne pryczu (nieprorok.)

A, jeżeły woła Boża spiznena bude.
To tia szczitiut i po hrobi Polskije lude
w Pamniati. i pomnykom bude wiczna.
Twoja pracia, dumki i pisma.

A na pisla, pryjmy Wiszczu od Polskoho switu (a na ostatek.)
Szczyre życzenyje. „Żyj mnohija lita.
Finis.

Nie poeta, nie autor, lecz skromny pracownik na polu techniki, i ja słaby swój głos do innych dołączam, aby Cię uczcić Mistrzu, co tak pięknie i prawdziwie kraj, w którym obecnie przebywam i jego przeszłość, malujesz.

Ile razy znajdę się wśród nieprzejrzanych stepów zaporoskich i ujrzę niezliczone naokoło mogiły, tyle razy powtarzam za Tobą:

„Hej mogiło- strażnico - mogiło
„Ongiś- ongi- inaczej tu było;
„Smutno, pusto, a niemo, a głucho
„Sercu nudno i oczom niemiło

I ni głosu żywego na niebo,
Smutno, pusto, a niemo, a głucho!
I rzeczywiście smutno jest bardzo i głucho, lecz da Bóg w krótce będzie lepiej i weselej, bo oto my mieszkańcy brzegów Wisły, wyruszyliśmy z te stepy, aby ukryte w ich wnętrzu bogactwa wydostać i na pożytek ludziom obrócić. Będziemy pracowali i twoimi pieśniami na ustach o Mistrzu. Obyś nam przeżył jeszcze długie lata

Stanisław Kontkiewicz
inżynier górniczy

z Krzywego Rogu nad rz.
Ingulcem.

d. 12 Marca 1882 roku
24. Stawiszcze.

Szanowny i Kochany Ukraiński nasz Wieszczu!
Chociaż dzień Twoich Imienin minął już
według daty cywilizowanego świata, dla nas
jednak na Ukraińskiej ziemi rocznica 80letniej
urodzin Twoich, dopiero za kilka dni nastąpi.
Myślę, że i Ty sam, jako Ukraińskie dziecię,
obchodzisz zawsze tę pamiątkę podług naszego stylu.
Długo niemogłam się odważyć napisać do Ciebie,
bo gdzież mnie młodej myśleć nawet o zaszczycie
pisania do zasłużonego Ojczyźnie i krajowi męża,
którego pieśń wychodowała całe pokolenie. Przeczyta-
wszy jednak w „Kłosach" adres Twój dla publicznego
użytku podany, postanowiłam z naszego odle-
głego zakątka Ukrainy odezwać się do Ciebie, mó-
wiąc, chociaż nieznana Ci w Imieniu Ukrainy
całej i oddać tym sposobem należny Ci hołd i uwiel-
bienie. Może, gdyby list mój był przyszedł wcześniej
wraz z innemi powinszowaniami, niezwróciłby
Twojej uwagi, ale jakoś niechcący spóźnił się i wy-
gra na tem, bo będzie przez Ciebie uważnie przeczy-
tany. Skromna jego autorka cieszyć się zapewne
z tego będzie, przypisując jednak wszystko szczęśli-
wemu trafowi.
Zamieszkuję od lat kilku Stawiszcze, wsławione
przez Ciebie w „Kosińskim" i ileż razy, wracając

doń drogą prowadzącą z Białej cerkwi, powtarzam
„Widać, widać już Stawiszcze
Wiatr w chorągiew miasta świszcze" itd...
O kilka wiorst stąd leży pamiętna urodze-
niem Twojem Bohaterka, którą nawet niedawno
zwiedzałam; byłam na tem miejscu, gdzie przed
laty stał dom Twoich Rodziców, starałam się
dowiedzieć trochę szczegółów o nich, ale z trudno-
ścią zdołałam wyciągnąć słów kilka od starego
leśniczego, który, jak zwykle starzy, nie lubiąc się
wygadywać z tem, co im najmilsze, niechętnie
pomrukiwał coś pod nosem. W okolicy na-
szej leży także Krzywiec, za którego las codzien-nie
prawie widzę zapadające czerwone słońce.
I ja także urodziłam się na Ukrainie, którą
kocham z całej duszy, ale taką, jaką była dawniej
za Twoich jeszcze czasów, teraźniejsza jest dla
mnie tylko przedmiotem żalu i smutnej dumy.
Rodzice moi mieszkają w gub. Kijowskiej w powie-cie
Berdyczowskim. Dziecinne lata przepędziłam
w domu, gdzie mnie, najmłodszą z dzieci, ciotka
moja uczyła. Dopiero w 14tym roku życia odda-
no mię do Krakowa na pensyę pani Górskiej,
także Ukrainki zagorzałej, u której przebyłam
lat pięć. Tam pod kierunkiem naszej kocha-
nej przełożonej jakoteż sumiennych i światłych
profesorów kształciłam się z myślą, aby kiedy
stać się pożyteczną drugim. W wyższych klasach

studyowałam z wielkiem zamiłowaniem szczególnie poetów narodowych. Najwięcej przemawiającymi mi do duszy byli: Mickiewicz, Malczewski, Wincenty Pol i Zaleski. Chociaż Tamci wzbudzali we mnie zawsze uczucie zachwytu i uwielbienia, Twoje poezye zaczepiały rzewniejsze struny serca mojego, działały na wyobraźnię, która przeczuła w Tobie duszę bratnią. Często, czytając smutniejsze Twoje dumki, serce ściskało mi się z bólu i płakałam ukradkiem. Profesor mój literatury polskiej i języka ojczystego był mi nadzwyczaj sympatyczny; mąż ten niezmordowanej pracy około oświaty młodszego pokolenia, ale niestety słabego zdrowia, umarł niebawem po moim wyjeździe, wyuczywszy mnie tego co tylko mógł; wdzięczna mu będę za to do grobu. Drugi znowu Ksawery Pietraszkiewicz, pedagog z poetyczną duszą, czytywał nam nieraz Twoje poezye; między innemi najwięcej zachwycał się „Duchem od Stepu", nad którego pięknościami rozwodził się długo i szeroko, zostawiając w duszach młodych swoich słuchaczek przyjemny odblask uczucia, które sam miał dla Ciebie. Przyszła jednak chwila, kiedy potrzeba było pożegnać się z tymi poczciwymi ludźmi i opuścić Kraków, gdzie moje spędziłam lata i skąd najświeższe wywiozłam wspomnienia a powracać na smutną i głuchą Ukrainę, którą

„Dumka mówi o przeszłości
A wiatr bieli stare kości”...
Dostałam zaraz miejsce u pp. Rakowskich w Stawiszczach, gdzie jestem od trzech lat prawie. Ja mam jedną uczennicę, którejbym chciała dać poznać wszystko, co wielkie i piękne, ojczyste i święte i codziennie proszę pana Boga, aby mi w tém dopomógł.

Pamiętam dotąd jeszcze urywki wierszy, których się na pensyi uczyłam; przypominam je bardzo często w myśli a czuję je tak dobrze, że przyswoiłam je jak swoje własne. Gdy czasem trochę smutniej na duszy, bo to przecie u każdego bywa, powtarzam z gęślarzem:

„Zrana tęsknię — z wieczora,
W nocy tęsknię i płaczę,
Bom pożegnał nie wczoraj,
Nie jutro zobaczę.” —

Zawsze jednak po smutku następuje radość, dla tego też i ja, widząc często zrana wschodzące słońce, kiedy cała natura zda się do niego uśmiechać, myślę sobie, że i Ty kiedyś tu musiałeś patrzeć na to i odczuwszy w poetyckiej swej duszy piękność widoku zaśpiewałeś:

„Gdy na górze świta dzionek,
A w dolinie srebrzy rosa,
I ja lecę jak skowronek
I ja śpiewam pod niebiosa.
Lecz — gonią wspomnień marę... —”

№ 5. 46

Jak wiele mówią mi te słowa! wiecznie bym je chciała powtarzać. Wtedy także, czując się młodą i zdolną do odczuwania wszystkiego, co piękne, rozumiem Twoje słowa:

„Świeć się, świeć się wieku młody,
Śnie na kwiatach, śnie mój złoty,
Ideale wiary, cnoty ~~...~~
I miłości i swobody!..." itd.

Nazywasz młodość snem na kwiatach, snem złotym; tak, ja także to czuję, ale przyznaję, że pokolenie, które tak śpiewało było innem od teraźniejszego. Może Cię to zasmuci, gdy powiem, że dzisiaj mało kto uważa tak młodość, jak Ty ją uważałeś; niema a przynajmniej bardzo jest mało poetycznych dusz, jak Twoja, któreby się z tej strony na młodość zapatrywały; teraz inaczej – inaczej – inaczej....

Niechaj Cię to nie martwi, bo są jeszcze i tacy, co to czują i mają wiecznie te słowa Twoje na ustach.

Niechaj Cię także śmiałość moja nie dziwi, że się tak poufale odzywam do męża znakomitego zdolnościami i pracą; ale ja w tym liście mówię do duszy Twojej, którą znam z pieśni, którą kocham i której wtóruję. Listem swoim chciałam jedynie zrobić Ci przyjemność, przypominając to co było kiedyś; bo dla mnie dostateczną jest już samo pisanie do Ciebie i nadzieja, że przecież przeczytasz to, co tutaj kreślę, a może, o

czém ani śmiemy marzyć, dobywszy lutni tak dawno złożonej, przesłałeś z nad brzegów Sekwany ukraińskim swym dzieciom w upominku słów kilka, a wdzięczna ci dziatwa zaliczy je z pewnością do najmilszych i najświętszych pamiątek, śpiewając z Tobą:

„Przecież cały szczęścia wątek
Tworzy jedna miła chwilka,
Kilka wspomnień, nawet kilka,
Kilka z młodych lat pamiątek.....”

Życząc ci zatem w imieniu całej Ukrainy długich lat i zdrowia, proszę, byś o niej niezapominał tak, jak ona o Tobie pamięta i zaśpiewał choć raz jeszcze dla niej nawet smutną dumkę. Przytém łączę wyrazy czci i uwielbienia dla Ciebie i pieśni Twojej, zostając na zawsze wierną i kochającą Cię córką Ukrainy

Michalina Morgulcówna

Do tego listu przyłączamy i nasze życzenia:
Marya Rakowska
Jadwiga Rakowska
Teresa Rakowska
Marya Dachowska
Zofia ze Zbyszewskich Dachowska

Adres mój: Gub. Kijowska
Białocerkiew-Stawiszcze

Wdzięczni Ukraińce, za Jego talent Boski:
Ja zaczynam, Adam Weryha Darowski —

Iaś Ignatowycz
Bolesław Wilczyński
z Ukrainy

S. Świętosławska z Wołynia.

Gasper Kozakowski (z Ukrainy).

Teresa z Zbyszewskich Czarnowska (z Ukrainy)

Cezaryna z Kosackich Przesmycka (z Ukrainy)

Stanisław Przesmycki (z Ukrainy)

Michalina i Juliusz Bartoszewicz — (z Ukrainy. —

Maryja Szczurka (z Ukrainy).

Stanisław Zawidzki (z Wołynia)

Felix i Katarzyna Szostakowscy (z Ukrainy.)

Jan Kosacki (z Ukrainy)

Bronisława z Kazimirskich Kosacka (z Ukrainy)

Marya Cybulska (z Ukrainy.)

Fortunat Cybulski d°.

Marya z Bakowskich Przesmycka (z Podola

Mieczysław Kleczyński (z Wołynia

A. Stowaska (z Wołynia

W. Krajewska (z Wołynia)

Melanija z Frankowskich Hornowska (z Wołynia)

Marya Frankowska (z Wołynia)

Lili Frankowska (z Wołynia)

Stanisław Hornowski (z Wołynia)

Lili Krzyszewska (z Wołynia)

Konstancya Kazimirska (z Mangulewa) (z Podola

Wanda Kazimirska — (z Podola

Zofija Rosciszewska

Zygmunt Rosciszewski (z Ukrainy)

A. Mor[illegible]owski

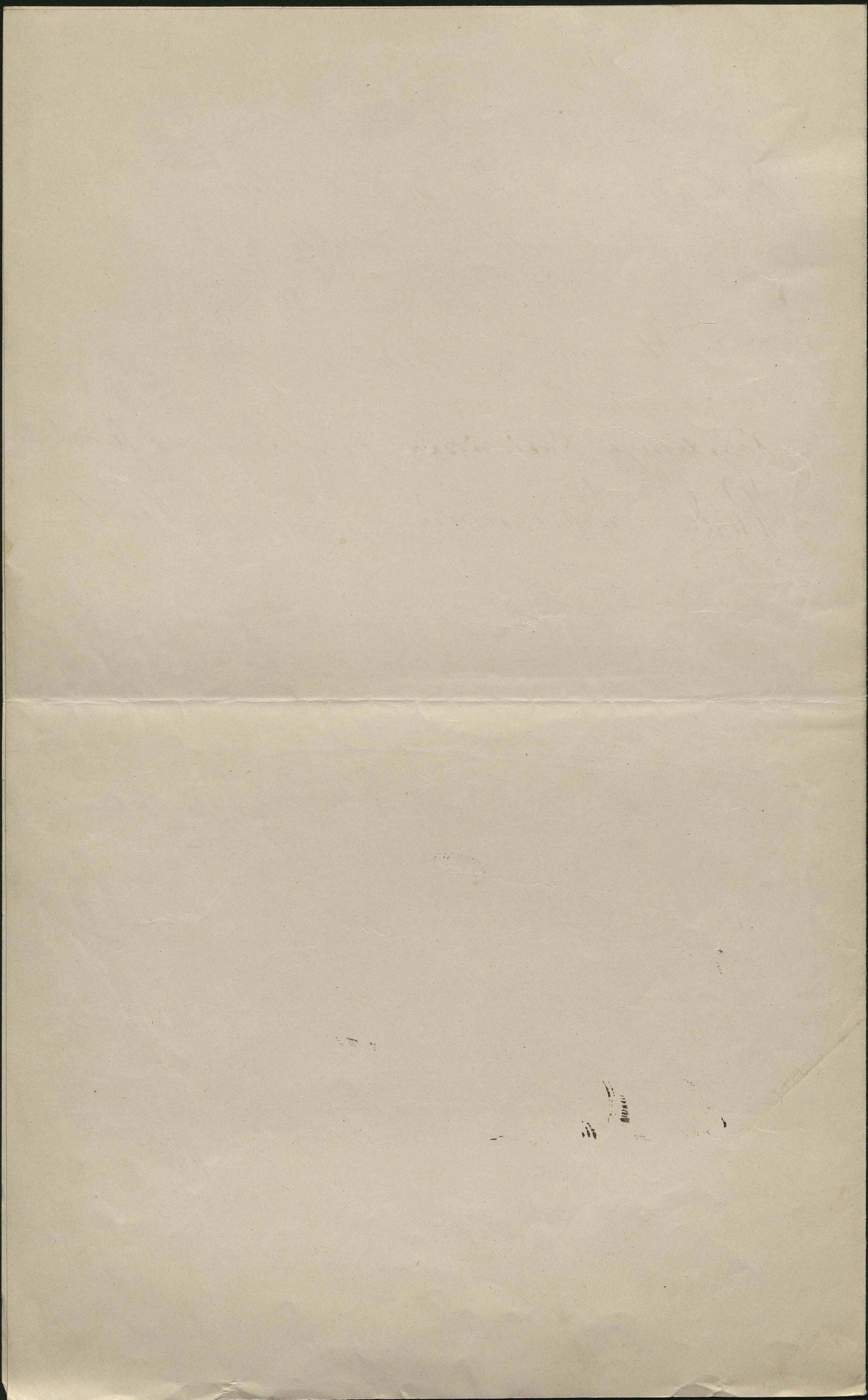
Aleksandryna z Maciejowskich Pierling (z Warszawy

Maryja Duninowa.

Marya z Glogerów Rostworowska (z Podlasia

Jadwiga Rostworowska

Marya Witowska (z Wołynia)

Z Ukrainy:

Tadeusz Ksawery Zaleski syn Ksawerego Kapitana W.P. – z Pustowarni: Gub: Kijowska – powiat Skwirski.

Cecylija z Lubowidzkich Zaleska

Marya z Zaleskich Tyszkiewiczowa.

Walery Kopernicki syn Stanisława z Tatarynówki w Skwirskim p.

Stanisław Kopernicki syn Walerego student Uniwersytetu

Amelia Kopernicka córka Walerego

z Podola Henryk syn Augustyna Jasieński
Halina z Tomaszewiczów Jasieńska
Helena z Kulikowskich Sierakowska

z Kaliskiego. Ludwik Niemojowski – synowiec Bonawentury i Wincentego Niemojowskich, a syn Gabryela.

Leon Modzelewski z Kaniowskiego

50

Jadwiga Kuczalska
z Ukrainy

Gdzie Roś i Rossawa płyną, tam wzrosłam, pojąc się pieśniami Słowika Ukrainy, dziś, chociaż lata szronem pokryły głowę, pieśni Twe Wieszczu, w sercu mem zostały – Ewelina Kuczalska

Warszawa.

Ukrainiec Józef Wyszyński
na dzień 19 Marca 1882go roku.

Anièla Certowicz

Teofila Certowicz

Józefa Certowicz
z Ukrainy

Helena z Zaleskich
Rościszewska
z Ukrainy

